

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 3. november 2020

Sag BS-59154/2019-VLR
(11. afdeling)

Ankestyrelsen
(advokat Inge Houe)

mod

A
(beskikket advokat Sanne Tange Brøndberg)

og

Sag BS-55032/2019-VLR
(11. afdeling)

Advokat Sanne Tange Brøndberg
kærer fastsættelsen af salæret
for byretten i sagen

A
(beskikket advokat Sanne Tange Brøndberg)

mod

Ankestyrelsen
(advokat Inge Houe)

Retten i Kolding har den 25. november 2019 afsagt dom i 1. instans (sag BS-7832/2017-KOL). Retten i Kolding har den 26. november 2019 endvidere truffet afgørelse om salær til den beskikkede advokat, advokat Sanne Tange Brøndberg.

Landsdommerne Elisabeth Mejnertz, Henrik Estrup og Lasse K. Svensson (kst.) har deltaget i ankesagens og kæremålets afgørelse.

Påstande

Appellanten, Ankestyrelsen, har i ankesagen BS-59154/2019-VLR gentaget sin påstand for byretten om frifindelse.

Indstævnte, A, har påstået dommen stadfæstet.

A har endvidere gentaget sin subsidiære og mere subsidiære påstand for byretten.

Kærende, Sanne Tange Brøndberg, har i kæremålet BS-55032/2019-VLR nedlagt påstand om, at salæret til hende som beskikket advokat for byretten fastsættes til 225.000 kr. + moms, og at der sker godtgørelse af hendes udgift på 300 kr. til indhentelse af lægejournal til brug for Retslægerådets behandling.

Supplerende oplysninger

Indstævnte havde i meddelelse af 24. oktober 2017 for byretten opgjort sagens værdi til 4.865.386 kr. og har i ankesvarskriftet opfordret appellanten til at redegøre for, hvorfor sagens værdi for landsretten er opgjort til 2.977.137 kr.

Appellanten har besvaret opfordringen i meddelelse af 23. marts 2020, hvori der er redegjort for, hvorledes beløbet på 2.977.137 kr. fremkommer. Appellanten har under hovedforhandlingen tilkendegivet, at der til dette beløb skal lægges 107.500 kr. i godtgørelse for mén.

Anbringender

Parterne har i ankesagen gentaget deres anbringender for byretten.

Advokat Sanne Tange Brøndberg har i kæremålet gjort gældende, at sagens værdi kan opgøres til 4,8 mio. kr., og at salæret til hende som beskikket advokat for byretten derfor skal fastsættes inden for et interval mellem 87.500 kr. og 225.000 kr. Da der er tale om en kompliceret og principiel sag, der for byretten blev behandlet af 3 dommere, og da sagen har været forelagt for Retslægerådet, hvilket må sidestilles med syn og skøn, bør salæret fastsættes til 225.000 kr.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vedrørende ankesagen 59154/2019-VLR:

Landsdommerne Elisabeth Mejnertz og Henrik Estrup udtaler:

Efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 5 lægges det til grund, at det er sandsynligt, at A efter udsendelsen i 2008 havde en periode med uspecifikke symptomer startende i 2008, uden at der har været tale om en fuldt udviklet PTSD, og at en egentlig PTSD er startet i forbindelse med det yderligere traume i form af overfaldet i 2012.

Den 10. august 2016 og på ny den 27. oktober 2016 efter at have genoptaget sagen traf Ankestyrelsen afgørelse om, at As PTSD ikke kunne anerkendes som en erhvervssygdom efter arbejdsskadeloven, da der ikke var tilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem belastningerne under udsendelsen i 2008 og udviklingen af PTSD. Ankestyrelsen anførte i den forbindelse, at det efter erhvervssygdomsfortegnelsens pkt. F.1 er en betingelse for at anerkende PTSD som en erhvervssygdom, at diagnosen, når der som i den foreliggende sag har været symptomer inden for 6 måneder, stilles inden for få år fra belastningsophøret. Ved "få år" forstås ifølge afgørelsen som udgangspunkt 1-2 år.

Formålet med indførelsen af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret PTSD var at lempe dokumentationskravene, hvis den sygdomsramte ikke er gået til lægen i forbindelse med debut af PTSD. Sygdommen skal imidlertid fortsat opfylde de tidsmæssige krav i erhvervssygdomsfortegnelsens pkt. F.1.

Da A gik til læge med symptomer på PTSD inden for 6 måneder efter hjemkomsten i 2008, og da vi er enige med byrettens mindretal i, at sygdomsdebut i lovens § 2, stk. 1, nr. 2, må sidestilles med konstatering af symptomer, finder vi, at det er med rette, at Ankestyrelsen i afgørelsen af 27. oktober 2016 har fastslået, at betingelserne for at udbetale erstatning efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret PTSD ikke er opfyldt.

Af de grunde, som byrettens mindretal har anført, og i øvrigt med henvisning til Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2017, side 1 finder vi endvidere, at Ankestyrelsen var berettiget til at tilbagekalde afgørelsen af 10. august 2016 og træffe den nye afgørelse af 27. oktober 2016.

As principale og subsidiære påstande kan herefter ikke tages til følge.

Da As PTSD efter bevisførelsen, herunder overlæge, speciallæge i psykiatri Kurt Bjerregaard Stages erklæring af 13. juni 2014 og Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 9, ikke kan anses for i overvejende grad at være forårsaget af udsendelsen som soldat, jf. arbejdsskadesikringslovens § 7, stk. 1, nr. 2, er der ikke grundlag for i overensstemmelse med As mere subsidiære påstand at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Vi stemmer derfor for at tage Ankestyrelsens påstand om frifindelse til følge.

Landsdommer Lasse K. Svensson udtaler:

Overlæge, Ph.D., Kurt B. Stage har i erklæring af 1. maj 2014 bekræftet, at A lider af posttraumatisk belastningsreaktion, og at det i den forbindelse vurderes, at patientens udsendelser med Forsvaret har lagt grunden for udvikling af tilstanden, og at det senere overfald i 2012 har været "dråben der fik bægre til at flyde over", således at patientens PTSD-symptomer blussede voldsomt op og stadig er til stede.

Det fremgår af bemærkningerne til det fremsatte lovforslags § 2, stk. 1, nr. 3 (Forslag nr. L 104 af 20. december 2013 til lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion), at det betyder, at når en psykiatrisk speciallæge senere end 6 måneder efter belastningens ophør skriver en erklæring om, at den undersøgte person lider af PTSD, og at sygdommen skønnes at være opstået i tilknytning til dennes udsendelse, vil det fremover være tilstrækkeligt til at kunne dokumentere, at symptomerne på sygdommen er opstået inden for 6 måneder efter den skadevoldende udsendelse, svarende til definitionen af PTSD i WHO's sygdomsklassifikation ICD-10.

Ankestyrelsens afgørelse af 10. august 2016 er derfor truffet med hjemmel i lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion § 2, stk. 1. Under henvisning hertil og efter det af byrettens flertal i øvrigt anførte, finder jeg, at Ankestyrelsen ikke var berettiget til på ulovbestemt grundlag at tilbagekalde afgørelsen af 10. august 2016 og træffe den nye afgørelse af 27. oktober 2016.

Jeg stemmer derfor for at tage As principale påstand til følge.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

I sagsomkostninger for begge retter skal statskassen betale 379.000 kr. til Ankestyrelsen. Af beløbet vedrører 4.000 kr. udgift til retsafgift, mens 375.000 kr. vedrører udgift til advokatbistand inkl. moms. Der er ved fastsættelsen af beløbet til advokatbistand lagt vægt på sagens værdi, jf. nedenfor, og på sagens om-

fang og forløb, herunder at der for byretten skete forelæggelse for Retslægerådet.

Kæresagen 55032/2019-VLR:

Landsretten kan tiltræde Ankestyrelsens opgørelse af sagens værdi i meddelelse af 23. marts 2020 som justeret under hovedforhandlingen, hvorefter sagens værdi kan opgøres til ca. 3,1 mio. kr.

På denne baggrund og efter sagens omfang, kompleksitet og forløb, herunder at der for byretten skete forelæggelse for Retslægerådet, forhøjes det salær, som tilkommer advokat Sanne Tange Brøndberg for sit arbejde for byretten som beskikket advokat for A, fra 120.000 kr. + moms til 180.000 kr. + moms. Advokat Sanne Tange Brøndberg skal endvidere have godtgjort 300 kr. i udlæg til lægeerklæring. Beløbene skal betales af statskassen.

Kæreafgiften skal betales tilbage.

THI KENDES FOR RET:

Ankestyrelsen frifindes.

I sagsomkostninger for begge retter skal statskassen betale 379.000 kr. til Ankestyrelsen. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Salæret for byretten til advokat Sanne Tange Brøndberg som beskikket advokat for A forhøjes til 180.000 kr. + moms. Advokat Sanne Tange Brøndberg skal endvidere have godtgjort 300 kr. i udlæg til lægeerklæring. Beløbene skal betales af statskassen.

Kæreafgiften skal betales tilbage.

